

Редакція:

18.12.2017

НАКАЗ

від 20 вересня 2004 року N 65

Про затвердження Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій України

(назва із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України
від 18 січня 2011 року N 51

Наказ скасовано
(згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 18 грудня 2017 року N 1022-р)

З метою забезпечення реалізації Закону України від 24 червня 2004 року N 1859-IV "Про правові засади цивільного захисту", відповідно до вимог Указів Президента України від 15 вересня 2003 року N 1040 "Про питання щодо перетворення військ Цивільної оборони і державної пожежної охорони в окрему невійськову службу" та від 19 грудня 2003 року N 1467 "Про Державну програму перетворення військ Цивільної оборони України, органів і підрозділів державної пожежної охорони в Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту на період до 2005 року", визначення системи органів управління і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, їх завдань, функцій та організації діяльності **наказую:**

1. Затвердити Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій України, що додається.

(пункт 1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

2. Начальникам головних управлінь (управлінь) МНС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі розробити та до 1 листопада 2004 року подати на затвердження положення про територіальні органи управління Оперативно-рятувальної

служби цивільного захисту, а до 15 листопада поточного року затвердити аналогічні положення для підпорядкованих органів та підрозділів.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра генерал-майора служби цивільного захисту Чучковського В. М.

Міністр
генерал-полковник внутрішньої служби

Г. В. Рева

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ МНС України
20.09.2004 N 65

ПОЛОЖЕННЯ
про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Міністерства надзвичайних
ситуацій України

(назва із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства
надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

1. У цьому Положенні нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (далі - Служба) - спеціальне воєнізоване формування, на яке покладається проведення пошукових аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного і військового характеру (далі - надзвичайні ситуації), участь у заходах територіальної оборони, а також міжнародних рятувальних та інших гуманітарних операціях.

Гарнізон Служби - оперативна територіальна структура органів управління, підрозділів, навчальних і науково-дослідних закладів, підприємств на організацій МНС України, а також інших сил цивільного захисту, які залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж, дислокованих у межах адміністративно-територіальної одиниці (обласні, міські та районні гарнізони).

Підрозділ Служби - постійно діюча організаційно-штатна структура МНС України з особовим складом та працівниками, технікою, спеціальним оснащенням, спроможна самостійно або у взаємодії з іншими підрозділами цивільного захисту виконувати покладені завдання захисту населення територій, захисту матеріальних і культурних цінностей та довілля під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та проведення спеціальних робіт у складних умовах.

Сили та засоби Служби - особовий склад і працівники, органи і підрозділи Служби, аварійно-рятувальна, пожежна та спеціальна техніка, пожежнотехнічне та аварійно-рятувальне обладнання, засоби пожежогасіння та індивідуального захисту, інше майно, яке знаходиться на оснащенні підрозділів, призначене для ліквідації надзвичайних ситуацій, їх наслідків та гасіння пожеж.

2. Це Положення визначає:

систему органів управління і підрозділів Служби;

завдання, функції та права Служби;

організацію діяльності Служби та її підрозділів під час ліквідації надзвичайних ситуацій і гасіння пожеж;

порядок організації взаємодії Служби із спеціальними (воєнізованими) і спеціалізованими аварійно-рятувальними формуваннями та їх підрозділами, аварійно-відновлюваними формуваннями, спеціальними службами центральних та інших органів виконавчої влади, на які покладено завдання цивільного захисту, матеріально-технічне забезпечення та фінансування діяльності служби.

3. Служба створена з метою виконання завдань з локалізації надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків в єдиній державній системі цивільного захисту населення і територій.

4. У своїй діяльності Служба керується Конституцією України, законами України, вимогами міжнародних конвенцій та договорів, актами МНС України та цим Положенням.

5. Служба діє на принципах єдиноначальності, централізації управління, статутної дисципліни, особистої відповідальності, її особовий склад та працівники виконують обов'язки на професійній основі.

6. Діяльність Служби поширюється на всю територію України, в межах територіальних вод України та її морської економічної зони.

7. За межами України Служба діє за рішенням Кабінету Міністрів України на підставі міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Система органів управління і підрозділів Служби

8. Систему органів управління і підрозділів Служби складають:

1) Орган управління Служби - структурний підрозділ (департамент) центрального апарату МНС України.

2) Підрозділи центрального підпорядкування:

спеціальні регіональні центри швидкого реагування;

Навчальний центр;

Спеціальний авіаційний загін;

вузли зв'язку;

Державне підприємство "Мобільний рятувальний центр МНС України".

(підпункт 2 пункту 8 у редакції наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

3) Управління, відділи у складі головних управлінь (управлінь) МНС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

4) Загони та підрозділи, які входять до складу гарнізонів Служби:

загони, аварійно- та пожежно-рятувальні підрозділи;

технічні служби та їх підрозділи;

підрозділи забезпечення.

5) Державні підприємства, установи і організації сфери управління МНС України, на які покладається:

проведення пошукових аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

виконання функції щодо створення та впровадження системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112.

(пункт 8 доповнено підпунктом 5 згідно з наказом
Міністерства надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

Завдання, функції та права Служби

9. Основними завданнями Служби є:

забезпечення постійної готовності сил і засобів цивільного захисту до ліквідації надзвичайних ситуацій, пожеж та їх наслідків;

проведення невідкладних робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій гасіння пожеж та організація життєзабезпечення постраждалого населення;

надання з використанням спеціальних аварійно-рятувальних засобів оперативної індивідуальної допомоги громадянам (населенню) у разі виникнення подій у побуті, які загрожують їхньому життю і здоров'ю або можуть завдати матеріальної шкоди;

участь у міжнародному співробітництві у сфері цивільного захисту.

10. Служба відповідно до покладених на неї завдань:

1) Забезпечує готовність до дій підпорядкованих органів управління, сил та засобів, призначених для реагування на надзвичайні ситуації та пожежі як у мирний час, так і в умовах особливого періоду.

2) Здійснює:

проведення першочергових робіт під час загрози виникнення надзвичайних ситуацій або пожеж;

рятування людей, участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та проведенні першочергових заходів з ліквідації їх наслідків у зонах можливого ураження;

надання постраждалим особам, рятувальникам долікарської (фельдшерської) та першої лікарської медичної допомоги;

проведення радіаційної, хімічної розвідки в зонах радіаційного та хімічного забруднення, а також на маршрутах висування до них;

проведення піротехнічних робіт, пов'язаних із виявленням та знешкодженням вибухонебезпечних предметів часів Другої світової та інших воєн;

проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних заходів щодо оперативної локалізації і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

3) Бере участь у:

локалізації зон впливу шкідливих і небезпечних факторів, які виникають під час аварій, катастроф та пожеж;

здійсненні заходів територіальної оборони та антитерористичних операцій;

роботах із санітарної обробки населення, спеціальної обробки техніки та іншого майна, знезаражування будівель, споруд і територій;

здійсненні заходів щодо евакуації населення, матеріальних і культурних цінностей із зон надзвичайної ситуації;

підготовці рішень з питань створення, розміщення, визначення обсягів та використання матеріальних резервів для ліквідації надзвичайних ситуацій;

здійсненні заходів щодо утримання, експлуатації, ремонту аварійно-рятувальної, пожежної та спеціальної техніки і обладнання, розробки їх нових зразків;

роботі державних міжвідомчих комісій із впровадження у виробництво нової аварійно-рятувальної та пожежної техніки;

проведенні наукових робіт із розробки та впровадження інноваційних технологій і технічних засобів для попередження, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій і пожеж;

погодженні планів локалізації та ліквідації аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

4) Здійснює контроль за готовністю до проведення робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій спеціальних (воєнізованих) і спеціалізованих аварійно-рятувальних формувань та їх підрозділів, аварійно-відновлюваних формувань, спеціальних служб центральних та інших органів виконавчої влади, на які покладено завдання цивільного захисту, та до гасіння пожеж підрозділів відомчої, місцевої і добровільної пожежної охорони. Вносить пропозиції щодо створення зазначених підрозділів та формувань.

5) Забезпечує в межах своєї компетенції реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, здійснює контроль за її збереженням у підпорядкованих органах управління та підрозділах.

6) Визначає порядок організації служби у гарнізонах Служби.

7) Надає в установленому порядку платні послуги.

11. Органи управління, підрозділи, особи рядового та начальницького складу, а також працівники Служби, які відповідно до своїх службових обов'язків залучаються до виконання покладених на Службу завдань, мають право:

під час ліквідації надзвичайної ситуації та гасіння пожежі на безперешкодний доступ в усі житлові, виробничі та інші приміщення незалежно від форм власності, а також вжиття заходів, спрямованих на рятування людей;

безперешкодно отримувати вичерпну і достовірну інформацію про території та об'єкти, на яких проводяться аварійно-рятувальні роботи, гасіння пожежі, першочергові заходи з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, необхідну для виконання своїх обов'язків;

вимагати від посадових осіб здійснення заходів щодо ліквідації надзвичайних ситуацій, захисту населення від їх наслідків, припиняти дії, що перешкоджають підрозділам Служби виконувати поставлені завдання;

залучати в разі потреби спеціальну та інженерну техніку підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, користуватися їх засобами зв'язку;

проводити під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій документування, кіно- і відеознімання, фотографування та звукозапис;

забезпечувати оточення або блокування в інший спосіб окремих територій, будівель, споруд і об'єктів у зоні надзвичайних ситуацій;

тимчасово забороняти або обмежувати рух транспортних засобів і пішоходів поблизу і в межах зони надзвичайної ситуації та пожежі, а також доступ громадян на окремі об'єкти та території, зобов'язувати їх тимчасово залишати такі об'єкти і території;

на отримання державних пільг та гарантій, визначених законодавством.

12. Особи рядового та начальницького складу, а також працівники Служби, які відповідно до своїх службових обов'язків залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій і гасіння пожеж, забезпечуються медико-психологічною реабілітацією згідно із законодавством.

13. Транспортні засоби підрозділів Служби з кольорово-графічними позначеннями, світловою та звуковою сигналізацією належать до категорії оперативних транспортних засобів. Водії цих транспортних засобів, виконуючи невідкладне службове завдання, користуються перевагами у дорожньому русі, визначеними Кабінетом Міністрів України.

Організація несення служби, проведення аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж

14. Внутрішній порядок, підпорядкованість і відносини в підрозділах Служби визначаються Статутом Служби, який затверджується МНС України.

15. Порядок організації та проведення підрозділами Служби аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж визначається Статутом аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж, який затверджується МНС України.

16. У підрозділах Служби організовується цілодобове несення служби, порядок якої встановлюється МНС України. Підрозділи Служби залучаються до аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж на всі об'єкти, незалежно від форм власності, якщо інше не передбачено діючими нормативно-правовими актами.

17. Безпосереднє керівництво підрозділами Служби під час ліквідації надзвичайних ситуацій і гасіння пожеж здійснює керівник аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж - старша посадова особа Служби, яка прибула на місце події і має допуск до керівництва зазначеними роботами, якщо інше не встановлено чинними нормативно-правовими актами.

18. Керівник аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж на принципах єдиначальності керує підрозділами Служби та іншими силами і засобами цільного захисту, які залучаються до проведення аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж.

19. Ніхто не має права втручатись у правомірні дії керівника аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж під час проведення аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожежі або відмінити його розпорядження, спрямовані на ліквідацію надзвичайної ситуації і пожежі, не інакше як усунувши його у встановленому порядку від виконання обов'язків і прийнявши водночас керівництво на себе або призначивши іншу посадову особу.

20. У разі призначення відповідно до чинного законодавства уповноваженого керівника з ліквідації надзвичайної ситуації та утворення штабу з ліквідації надзвичайної ситуації керівник аварійно-рятувальних робіт і гасіння пожеж поступає у його підпорядкування, входить до складу штабу та продовжує керівництво підрозділами Служби.

Організація взаємодії з іншими силами цивільного захисту

21. Служба взаємодіє із спеціальними (воєнізованими) і спеціалізованими аварійно-рятувальними формуваннями та їх підрозділами, аварійно-відновлюваними формуваннями, спеціальними службами центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, на які покладено завдання цивільного захисту, при виникненні надзвичайних ситуацій у порядку, встановленому МНС України.

22. Взаємодія планується і організовується завчасно шляхом розробки планів реагування на конкретні види надзвичайних ситуацій та планів взаємодії під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, які уточнюються щорічно.

23. Плани узгоджуються із взаємодіючими органами управління, підписуються начальниками (керівниками), які організовують їх розробку і затверджуються комісіями з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій відповідного рівня.

Матеріально-технічне забезпечення та фінансування Служби

24. Фінансування діяльності Служби здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законодавством.

25. Матеріально-технічне забезпечення діяльності органів і підрозділів Служби здійснюється МНС України, у тому числі через державне замовлення та закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, у порядку, встановленому законодавством, а також за рахунок надходжень від надання платних послуг, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Зазначене забезпечення здійснюється централізовано за заявками загонів і підрозділів центрального підпорядкування та управлінь, відділів у складі головних управлінь (управлінь) МНС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

26. Порядок забезпечення органів управління та підрозділів Служби технікою, обладнанням, спецодягом, засобами зв'язку, засобами індивідуального захисту визначає МНС України.

Управління Службою

27. Загальне керівництво Службою здійснює Міністр надзвичайних ситуацій України.

(пункт 27 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства надзвичайних ситуацій України від 18.01.2011 р. N 51)

28. Безпосереднє керівництво та спрямування діяльності Служби здійснює перший заступник Міністра, до повноважень якого віднесено функції організації реагування на надзвичайні ситуації.

29. Керівництво та управління Службою здійснює керівник Органу управління Служби - структурного підрозділу (департаменту) центрального апарату МНС України.

30. Керівник Органу управління Служби:

організовує діяльність та керує Службою;

вносить пропозиції щодо удосконалення діяльності і структури Служби та її органів і підрозділів;

організовує розроблення та подає на затвердження плани, інструкції, положення та програми щодо повсякденної діяльності та підтримання у стані постійної готовності органів управління і підрозділів Служби;

подає за встановленим порядком документи щодо присвоєння спеціальних звань, призначення на посади і нагородження осіб рядового, начальницького складу та працівників Служби відомчими та державними нагородами України;

надає пропозиції щодо зміцнення матеріальної бази і створення належних соціально-побутових умов для особового складу та працівників.

31. Гарнізон Служби очолює начальник гарнізону - керівник територіального органу управління Служби відповідного рівня, якому в оперативному порядку підпорядковуються всі посадові

особи, сили та засоби МНС України, дислоковані в межах гарнізону, а під час ліквідації надзвичайних ситуацій - інші сили цивільного захисту, які залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж у межах адміністративно-територіальної одиниці (область, місто, район).

32. Підрозділам Служби, рішенням МНС України, може надаватися статус юридичної особи, яка має самостійні баланси і розрахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням.
